

Bekendtgørelse om uddannelse af speciallæger

I medfør af §§ 32 og 34, stk. 5, i lov om autorisation af sundhedspersoner og om sundhedsfaglig virksomhed, jf. lovbekendtgørelse nr. 1008 af 29. august 2024, og efter bemyndigelse i henhold til § 3, stk. 2-7, og § 8 i bekendtgørelse nr. 406 af 19. april 2024 om speciallæger fastsættes:

Kapitel 1

Uddannelsen

§ 1. Speciallægeuddannelsen er en formaliseret lægelig videreuddannelse på videnskabeligt grundlag. Uddannelsen giver praktisk og teoretisk kompetence på speciallægeniveau inden for det enkelte lægelige speciale.

§ 2. Sundhedsstyrelsen godkender målbeskrivelser for de lægelige specialer. Målbeskrivelserne angiver de teoretiske og praktisk-kliniske kompetencer, som kræves for at opnå tilladelse til at betegne sig som speciallæge i det enkelte speciale.

Stk. 2. Styrelsen for Patientsikkerhed meddeler på baggrund af ansøgning tilladelse til at betegne sig som speciallæge til læger, der kan dokumentere de kompetencer, der er angivet i specialets målbeskrivelse i forud godkendte uddannelsesforløb.

§ 3. Inden for de af Sundhedsstyrelsen udmeldte rammer for dimensioneringen godkender de regionale råd for lægers videreuddannelse introduktions- og hoveduddannelsesforløb på baggrund af faglig indstilling.

Stk. 2. De regionale råd for lægers videreuddannelse tilrettelægger uddannelsesforløb i form af ansættelse på uddannelsessteder.

Stk. 3. De regionale råd for lægers videreuddannelse godkender uddannelsesprogrammer, som beskriver, hvorledes de kompetencer, der er anført i specialernes målbeskrivelser, kan opnås i konkrete uddannelsesforløb og varetager den praktiske tilrettelæggelse af disse forløb.

§ 4. De regionale råd for lægers videreuddannelse sikrer, at der på alle afdelinger er udarbejdet uddannelsesprogrammer.

Stk. 2. Ansættelsesstedet og uddannelseslægen udarbejder inden for rammerne i uddannelsesprogrammet en individuel uddannelsesplan, der beskriver forventninger til kompetenceudvikling for den enkelte læge, og hvorledes denne kompetenceudvikling forventes at finde sted. Denne uddannelsesplan justeres løbende i dialog mellem uddannelseslægen og ansættelsesstedet.

§ 5. Den praktisk-kliniske uddannelse skal finde sted under ansættelse på sygehusafdelinger, i speciallægepraksis, hos alment praktiserende læge eller på anden institution med lægeligt eller lægevidenskabeligt arbejdsområde i godkendte forløb.

Stk. 2. Det påhviler de uddannelsesgivende institutioner at sikre rammerne for kompetenceudviklingen. De uddannelsesgivende institutioner og uddannelseslægen skal i fællesskab arbejde for den nødvendige progression i kompetenceudviklingen og opnåelse af en stigende selvstændighed for uddannelseslægen i opgavevaretagelsen.

§ 6. Sundhedsstyrelsen fastsætter krav til dokumentation for godkendelse af gennemførte uddannelsesforløb.

Stk. 2. Sundhedsstyrelsen udarbejder vejledninger for evaluering og kompetencevurdering af den enkelte uddannelsessøgende og af uddannelsessteder, herunder for uddannelsessteders deltagelse i inspektorordningen.

Stk. 3. Sundhedsstyrelsen offentliggør inspektorrapporter fra de enkelte uddannelsesafdelinger, jf. stk. 2.

Stk. 4. De regionale råd for lægers videreuddannelse offentliggør uddannelseslægenes løbende evalueringer af uddannelsesstederne.

§ 7. Ansættelse forud for den kliniske basisuddannelse indgår ikke i den efterfølgende lægelige videreuddannelse til speciallæge.

Stk. 2. Opnået tilladelse til selvstændigt virke som læge er en forudsætning for godkendelse af gennemført introduktionsforløb.

§ 8. Den praktisk-kliniske uddannelse skal gennemføres i godkendte forløb i følgende rækkefølge:

1) Introduktionsuddannelse i specialet med en varighed som beskrevet i bilag 1.

2) Hoveduddannelse i specialet med en varighed som beskrevet i bilag 1.

Stk. 2. Hoveduddannelsen skal indeholde ansættelse på mindst to ansættelsessteder inden for specialet, hver af mindst 12 måneders varighed. Heraf skal mindst en ansættelse være kontinuerlig.

§ 9. De regionale råd for lægers videreuddannelse godkender uddannelsesforløb og tilrettelægger antallet af uddannelsesforløb ud fra Sundhedsstyrelsens oplysninger.

Stk. 2. De regionale råd for lægers videreuddannelse tilrettelægger indholdet af uddannelsesforløb i form af ansættelse på uddannelsessteder, der tilsammen dækker alle kompetencer i målbeskrivelsen for det pågældende speciale.

§ 10. I den lægelige videreuddannelse til speciallæge indgår ud over den praktisk-kliniske uddannelse et teoretisk uddannelsesprogram bestående af generelle kurser, specialespecifikke kurser og et forskningsstræningsmodul. Det teoretiske uddannelsesprogram for de generelle og specialespecifikke kurser godkendes af Sundhedsstyrelsen.

Stk. 2. Sundhedsstyrelsen udarbejder nærmere vejledninger for gennemførelse af det teoretiske uddannelsesprogram, herunder krav til evaluering af kursusdeltagelse.

Kapitel 2

Ansættelse

§ 11. Ansættelse i introduktionsforløb og hoveduddannelsesforløb sker efter opslag.

Stk. 2. Hoveduddannelsesforløb opslås som kontinuerlige ansættelser, der dækker den samlede hoveduddannelse i specialet.

Stk. 3. Uddannelsesforløb skal være godkendt af det regionale råd for lægers videreuddannelse forud for opslag.

Stk. 4. Ansættelsesvarigheden på de enkelte uddannelsessteder, der ifølge uddannelsesprogrammet indgår i et introduktions- eller hoveduddannelsesforløb, skal være på mindst 6 måneder. Undtaget herfra er ansættelsesforhold, hvor særlige målbeskrevne kompetencer kan opnås på kortere tid.

§ 12. En læge, der har gennemført et introduktionsforløb inden for et speciale, kan ikke ansættes i et nyt introduktionsforløb inden for samme speciale.

Stk. 2. En læge, der har gennemført et introduktionsforløb inden for intern medicin, kan ansættes i ét yderligere introduktionsforløb inden for et andet internmedicinsk speciale. En læge, der har gennemført introduktionsforløb inden for to forskellige internmedicinske specialer, kan ikke ansættes i yderligere introduktionsforløb inden for intern medicin.

Stk. 3. Et introduktionsforløb, der er delvist gennemført, sidestilles ved anvendelsen af stk. 1 og 2 med et gennemført introduktionsforløb, hvis forløbet har haft en varighed af mindst 6 måneder, jf. dog stk. 5.

Stk. 4. Det regionale råd for lægers videreuddannelse kan efter ansøgning træffe afgørelse om, at der ved anvendelsen af stk. 1 og 2 ses bort fra et gennemført introduktionsforløb, hvis forløbet ikke længere er tidssvarende som følge af udviklingen i specialet.

Stk. 5. Det regionale råd for lægers videreuddannelse kan efter ansøgning træffe afgørelse om, at der ved anvendelsen af stk. 1 og 2 ses bort fra et introduktionsforløb omfattet af stk. 3, hvis den delvise gennemførelse skyldes:

- 1) særlige personlige eller sociale forhold,
- 2) organisatoriske eller uddannelsesmæssige forhold, som ikke kan tilskrives lægen eller
- 3) manglende kompetenceopnåelse, som ikke rimeligvis kunne have været afhjulpet inden for det planlagte uddannelsesforløb.

Stk. 6. Ansøgning om afgørelse efter stk. 4 eller 5 indgives til det regionale råd for lægers videreuddannelse i den videreuddannelsesregion, hvor introduktionsforløbet fandt sted. Afgørelsen lægges til grund ved anvendelsen af stk. 1 og 2 i alle videreuddannelsesregioner.

§ 13. Ansættelse i introduktions- og hoveduddannelsesforløb gennemføres som fuldtidsansættelse, jf. dog stk. 2.

Stk. 2. Ansættelse i introduktions- og hoveduddannelsesforløb på deltid eller skiftevis på fuldtid og deltid kan, under forudsætning af at der kan indgås aftale herom med ansættelsesmyndigheden,

- 1) finde sted ved delvis genoptagelse af arbejdet i forbindelse med barselsorlov, forældreorlov, sygdom eller lignende,
- 2) godkendes, når særlige personlige forhold taler herfor, eller
- 3) godkendes, såfremt deltidsansættelsen kombineres med forskningsansættelse inden for det sundhedsvidenskabelige område.

Stk. 3. Deltidsansættelse i henhold til stk. 2 skal udgøre mindst halvdelen af arbejdstiden i en fuldtidsansættelse. Deltidsansættelsen skal indeholde alle de uddannelsesgivende elementer, som er indeholdt i en tilsvarende fuldtidsansættelse.

Stk. 4. Ved deltidsansættelse efter stk. 2, nr. 1 og 2, forlænges uddannelsestiden forholdsmæssigt, således at den samlede uddannelsestid svarer til den, der kræves i en fuldtidsansættelse.

Stk. 5. For deltidsansættelser i hoveduddannelsesforløb i henhold til stk. 2, nr. 3, foretages en konkret vurdering af den nødvendige forlængelse af uddannelsesvarigheden; hvorimod for introduktionsforløb forlænges uddannelsestiden forholdsmæssigt. Det regionale råd for lægers videreuddannelse fastsætter den nødvendige forlængelse af uddannelsesvarigheden.

§ 14. Ved fravær - bortset fra ferie (herunder særlige feriedage) i henhold til ferieloven eller overenskomst - svarende til mere end 10 pct. af den fastsatte varighed for en given uddannelsesdel, forlænges uddannelsestiden med den samlede fraværperiode. Ved fravær forstås fraværperioder på grund af sygdom, graviditet, barsel, omsorgsdage, adoption eller andre særlige grunde.

Stk. 2. Forlængelse af ansættelsen eller erstatningsansættelse skal mindst være af samme varighed som fraværet. Erstatningsansættelse godkendes af det regionale råd for lægers videreuddannelse forud for ansættelsen.

§ 15. Såfremt en uddannelseslæge som led i et godkendt uddannelsesforløb i et speciale opnår kompetencer, der dækker kravene i et andet speciales målbeskrivelse, vil lægen ved skift til dette speciale kunne forkorte uddannelsen i det nye speciale. Omfanget af denne forkortelse af uddannelsesforløbet fastlægges af det regionale råd for lægers videreuddannelse efter Sundhedsstyrelsens vejledninger. Forkortelse af uddannelsesforløb ved skift til andet speciale kan finde sted, hvis

- 1) uddannelseslægen opnår kompetencer i et godkendt introduktionsuddannelsesforløb, der dækker kravene i et andet speciales målbeskrivelse for introduktionsuddannelse,
- 2) uddannelseslægen opnår kompetencer i et godkendt introduktionsuddannelsesforløb, der dækker kravene i et andet speciales målbeskrivelse for hoveduddannelse,
- 3) uddannelseslægen opnår kompetencer i et godkendt hoveduddannelsesforløb, der dækker kravene i et andet speciales målbeskrivelse for hoveduddannelse, eller
- 4) uddannelseslægen opnår kompetencer i et godkendt hoveduddannelsesforløb, der dækker kravene i et andet speciales målbeskrivelse for introduktionsuddannelse.

Stk. 2. Såfremt en uddannelseslæge under ansættelse i udlandet opnår kompetencer, der helt eller delvist dækker kravene i et speciales målbeskrivelse, kan lægen under uddannelse i dette speciale få forkortet uddannelsen. Omfanget af denne forkortelse af uddannelsesforløbet fastlægges af det regionale råd for lægers videreuddannelse efter Sundhedsstyrelsens vejledninger.

Stk. 3. Det regionale råd for lægers videreuddannelse kan give forhåndsgodkendelse af ansættelse i udlandet på baggrund af ansøgning og dokumentation af arbejdsfunktionen og den uddannelsesmæssige værdi.

Stk. 4. For læger, der allerede har gennemført en speciallægeuddannelse som anført i punkt 5.1.3 i bilag V til Europa-Parlamentets- og Rådets direktiv 2005/36/EF om anerkendelse af erhvervsmæssige kvalifikationer, og som søger om merit til gennemførelse af et andet speciallægeuddannelsesforløb, som er nævnt i direktivets punkt 5.1.3 i bilag V, kan der gives merit svarende til højst halvdelen af minimumsvarigheden af den pågældende speciallægeuddannelse.

Kapitel 3

Etablering af godkendte introduktions- og hoveduddannelsesforløb

§ 16. Sundhedsstyrelsen fastsætter i dimensioneringsplanen årlige rammer for dimensionering af introduktions- og hoveduddannelsesforløb i hver enkelt videreuddannelsesregion og for hvert enkelt speciale. Det sker efter rådgivning fra Det Nationale Råd for Lægers Videreuddannelse.

Stk. 2. Sundhedsstyrelsen udarbejder vejledninger for dokumentation og godkendelse af gennemførte uddannelsesforløb.

Kapitel 4

Dispensation

§ 17. Sundhedsstyrelsen kan dispensere fra uddannelsesbestemmelserne i denne bekendtgørelse.

Stk. 2. Ansøgning om dispensation skal som udgangspunkt sendes via de regionale råd for lægers videreuddannelse.

Kapitel 5

Indberetning

§ 18. Sundhedsstyrelsen indhenter halvårligt antallet af opslåede og besatte hoveduddannelsesforløb samt årligt antallet af opslåede og besatte introduktionsstillinger hos de regionale råd for lægers videreuddannelse.

Stk. 2. Sundhedsstyrelsen fastsætter nærmere regler for indberetningens form og indhold, herunder tidsfrist for indberetningerne.

Kapitel 6

Ikrafttrædelses- og overgangsbestemmelser

§ 19. Bekendtgørelsen træder i kraft den 1. oktober 2026.

Stk. 2. Bekendtgørelse nr. 96 af 2. februar 2018 om uddannelse af speciallæger ophæves.

Stk. 3. § 12, stk. 3, finder ikke anvendelse på introduktionsforløb, der er påbegyndt før den 1. oktober 2026.

Bilag 1

Ud over de generelle bestemmelser i bekendtgørelse om uddannelse af speciallæger gælder følgende for de enkelte specialer i bekendtgørelse nr. 406 af 19. april 2024 om speciallæger.

Akutmedicin

Samlet uddannelsesvarighed ud over den kliniske basisuddannelse: 72 måneder, heraf 12 måneders introduktionsuddannelse og 60 måneders hoveduddannelse.

Almen medicin

Samlet uddannelsesvarighed ud over den kliniske basisuddannelse: 60/66 måneder.

– Introduktionsuddannelse: 6 måneder i almen praksis, såfremt den 2. ansættelse under den kliniske basisuddannelse har fundet sted i almen praksis, ellers 12 måneder.

– Hoveduddannelse: 54 måneder, heraf mindst 24 måneder i almen praksis og den resterende del i sygehusansættelser, der tilsammen dækker målbeskrivelsens krav.

Anæstesiologi

Samlet uddannelsesvarighed ud over den kliniske basisuddannelse: 60 måneder, heraf 12 måneders introduktionsuddannelse og 48 måneders hoveduddannelse.

Arbejdsmedicin

Samlet uddannelsesvarighed ud over den kliniske basisuddannelse: 60 måneder, heraf 12 måneders introduktionsuddannelse og 48 måneders hoveduddannelse.

Børne- og ungdomspsykiatri

Samlet uddannelsesvarighed ud over den kliniske basisuddannelse: 60 måneder, heraf 12 måneders introduktionsuddannelse og 48 måneders hoveduddannelse. I uddannelsen indgår en grunduddannelse i psykoterapi.

Dermato-venerologi

Samlet uddannelsesvarighed ud over den kliniske basisuddannelse: 60 måneder, heraf 12 måneders introduktionsuddannelse og 48 måneders hoveduddannelse. I hoveduddannelsen indgår ansættelse i speciallægepraksis.

Gynækologi og obstetrik

Samlet uddannelsesvarighed ud over den kliniske basisuddannelse: 60 måneder, heraf 12 måneders introduktionsuddannelse og 48 måneders hoveduddannelse.

Intern medicinske specialer

De intern medicinske specialer omfatter:

- intern medicin: endokrinologi*
- intern medicin: gastroenterologi og hepatologi*
- intern medicin: geriatri*

- intern medicin: hæmatologi
- intern medicin: infektionsmedicin
- intern medicin: kardiologi
- intern medicin: lungesygdomme
- intern medicin: nefrologi
- intern medicin: reumatologi

Samlet uddannelsesvarighed ud over den kliniske basisuddannelse: 72 måneder.

- Introduktionsuddannelse: 12 måneder, som er fælles for alle intern medicinske specialer.
- Hoveduddannelse: maks. 60 måneder, som indeholder dels en målbeskrevet fælles mængde af generelle intern medicinske kompetencer samt en specialespecifik målbeskrevet del. Den målbeskrevne fælles mængde skal opnås inden afsluttet hoveduddannelse.

Kirurgiske specialer

De kirurgiske specialer omfatter:

- kirurgi
- karkirurgi
- plastikkirurgi
- thoraxkirurgi
- urologi

Samlet uddannelsesvarighed ud over den kliniske basisuddannelse: 72 måneder.

- Introduktionsuddannelse: 12 måneder inden for hver af de fem kirurgiske specialer.
- Hoveduddannelse: maks. 60 måneder, som indeholder en målbeskrevet fælles mængde af generelle kirurgiske kompetencer og en specialespecifik målbeskrevet del. Den målbeskrevne fælles mængde skal opnås inden afsluttet hoveduddannelse.

Klinisk biokemi

Samlet uddannelsesvarighed ud over den kliniske basisuddannelse: 60 måneder, heraf 12 måneders introduktionsuddannelse og 48 måneders hoveduddannelse.

Klinisk farmakologi

Samlet uddannelsesvarighed ud over den kliniske basisuddannelse: 60 måneder, heraf 12 måneders introduktionsuddannelse og 48 måneders hoveduddannelse.

Klinisk fysiologi og nuklearmedicin

Samlet uddannelsesvarighed ud over den kliniske basisuddannelse: 60 måneder, heraf 12 måneders introduktionsuddannelse og 48 måneders hoveduddannelse.

Klinisk genetik

Samlet uddannelsesvarighed ud over den kliniske basisuddannelse: 60 måneder, heraf 12 måneders introduktionsuddannelse og 48 måneders hoveduddannelse.

Klinisk immunologi

Samlet uddannelsesvarighed ud over den kliniske basisuddannelse: 60 måneder, heraf 12 måneders introduktionsuddannelse og 48 måneders hoveduddannelse.

Klinisk mikrobiologi

Samlet uddannelsesvarighed ud over den kliniske basisuddannelse: 60 måneder, heraf 12 måneders introduktionsuddannelse og 48 måneders hoveduddannelse.

Klinisk onkologi

Samlet uddannelsesvarighed ud over den kliniske basisuddannelse: 72 måneder, heraf 12 måneders introduktionsuddannelse og 60 måneders hoveduddannelse.

Neurokirurgi

Samlet uddannelsesvarighed ud over den kliniske basisuddannelse: 60 måneder, heraf 12 måneders introduktionsuddannelse og 48 måneders hoveduddannelse.

Neurologi

Samlet uddannelsesvarighed ud over den kliniske basisuddannelse: 60 måneder, heraf 12 måneders introduktionsuddannelse og 48 måneders hoveduddannelse.

Oftalmologi

Samlet uddannelsesvarighed ud over den kliniske basisuddannelse: 60 måneder, heraf 12 måneders introduktionsuddannelse og 48 måneders hoveduddannelse. I hoveduddannelsen indgår ansættelse i speciallægepraksis.

Oto-rhino-laryngologi

Samlet uddannelsesvarighed ud over den kliniske basisuddannelse: 60 måneder, heraf 12 måneders introduktionsuddannelse og 48 måneders hoveduddannelse. I hoveduddannelsen indgår ansættelse i speciallægepraksis.

Ortopædisk kirurgi

Samlet uddannelsesvarighed ud over den kliniske basisuddannelse: 60 måneder, heraf 12 måneders introduktionsuddannelse og 48 måneders hoveduddannelse.

Patologisk anatomi og cytologi

Samlet uddannelsesvarighed ud over den kliniske basisuddannelse: 60 måneder, heraf 12 måneders introduktionsuddannelse og 48 måneders hoveduddannelse.

Psykiatri

Samlet uddannelsesvarighed ud over den kliniske basisuddannelse: 60 måneder, heraf 12 måneders introduktionsuddannelse og 48 måneders hoveduddannelse. I uddannelsen indgår en grunduddannelse i psykoterapi.

Pædiatri

Samlet uddannelsesvarighed ud over den kliniske basisuddannelse: 60 måneder, heraf 12 måneders introduktionsuddannelse og 48 måneders hoveduddannelse.

Radiologi (røntgenundersøgelse)

Samlet uddannelsesvarighed ud over den kliniske basisuddannelse: 60 måneder, heraf 12 måneders introduktionsuddannelse og 48 måneders hoveduddannelse.

Retsmedicin

Samlet uddannelsesvarighed ud over den kliniske basisuddannelse: 60 måneder, heraf 12 måneders introduktionsuddannelse og 48 måneders hoveduddannelse.

Samfundsmedicin

Samlet uddannelsesvarighed ud over den kliniske basisuddannelse: 60 måneder, heraf 12 måneders introduktionsuddannelse og 48 måneders hoveduddannelse.